

مقدمه

آنچه در اینجا آورده می‌شود، خلاصه‌ای از معیارهای راهنمای الگوی ارجح طبابت است که آکادمی چشم پزشکی آمریکا پیشنهاد کرده است. مجموعه رهنمودها، بر پایه سه اصل نوشته شده است:

- هر یک از رهنمودهای الگوی ارجح طبابت باید از لحاظ بالینی کاملاً مرتبط با موضوع و اختصاصی باشد تا بتواند برای پزشک اطلاعات قابل استفاده و مفیدی فراهم کند.
- باید به هر یک از راهکارهای توصیه شده، یک رتبه واضح و مشخص اختصاص داده شود که بیانگر میزان اهمیت آن در فرایند مراقبت از بیمار باشد.
- همچنین باید به هر یک از راهکارهای توصیه شده، یک رتبه واضح و مشخص اختصاص داده شود که با انعکاس بهترین شواهد موجود، بیانگر میزان قدرت شواهدی باشد که از آن راهکار حمایت می‌کنند.

رهنمودهای الگوی ارجح طبابت بالینی، صرفاً یک خط مشی کلی برای نحوه طبابت ارائه می‌دهد و خاص یک مورد نمی‌باشد. البته انتظار می‌رود که این رهنمودها به طور کلی توانایی برآورده کردن نیازهای اکثر بیماران را داشته باشد، اما لزوماً نمی‌تواند نیازهای تمام بیماران به بهترین شکل را برآورده کند. به علاوه پیروی کامل از این رهنمودها نمی‌تواند در تمامی شرایط دستیابی به نتیجه موفقیت‌آمیز را تضمین کند. این الگوها در برگیرنده کلیه روش‌های قابل استفاده برای دستیابی به بهترین نتیجه نیست و امکان وجود روش‌های دیگر برای دستیابی به نتیجه مناسب را نفی نمی‌کند. ممکن است لازم باشد که براساس نیازهای متفاوت بیماران، برخوردهای متفاوتی در نظر گرفته شود. در نهایت، قضاوت بالینی نهایی به عهده پزشک است که تشخیص دهد که برای هر بیمار و در هر شرایط خاص چه اقداماتی اولویت دارد. آکادمی چشم‌پزشکی آمریکا این آمادگی را دارد که برای حل مسائل اخلاق پزشکی که در مراحل مختلف طبابت اتفاق می‌افتد به اعضای خود کمک کند.

رهنمودهای الگوی ارجح طبابت، در واقع استانداردهای پزشکی نیستند که بتوان در هر شرایطی به آنها استناد کرد. آکادمی چشم پزشکی آمریکا مسئولیت آسیب‌های ناشی از قصور پزشکی را نمی‌پذیرد و از هر ادعا یا شکایتی که در اثر به کارگیری این توصیه‌ها ایجاد شود اعلام برائت می‌کند.

برای هر بیماری اصلی و مهم، توصیه‌هایی برای تمامی مراحل مراقبت از گرفتن شرح حال تا معاینات بالینی و تست‌های جانبی به طور خلاصه ارائه شده است و همچنین توصیه‌های عمده جهت مراقبت‌های درمانی و پیگیری و آموزش بیمار وجود دارد. در مورد هر یک از راهکارهای ارجح طبابت، جستجوی کامل و جامعی در همه مقالات انگلیسی پایگاه‌های پابمد (PubMed) و کتابخانه کاکرین (Cochrane) انجام شده است، سپس نتایج توسط گروهی از متخصصین صاحب‌نظر مرور شده و برای نگاشتن دستورالعمل‌ها به کار گرفته شده و سپس در صورت وجود شواهد، بر اساس قدرت شواهد رتبه بندی شده است.

برای رتبه بندی مطالعات انفرادی، مقیاسی مبتنی بر شبکه دستورالعمل‌های بین دانشگاهی اسکاتلند (SIGN) به کار رفته است. تعاریف و سطوح شواهد برای رتبه بندی مطالعات انفرادی به این شرح است:

I++ : متاآنالیز با کیفیت بالا، یعنی مرور سیستماتیک کارآزمایی‌های بالینی راندوم شده یا کارآزمایی‌های بالینی با ریسک تورش بسیار ناچیز.

I+ : متاآنالیزی که به خوبی هدایت شده است، یعنی مرور سیستماتیک کارآزمایی‌های بالینی راندوم شده یا کارآزمایی‌های بالینی با ریسک تورش اندک.

I_ : متاآنالیز، مرور سیستماتیک کارآزمایی‌های بالینی راندوم شده یا کارآزمایی‌های بالینی با ریسک تورش بالا.

II++ : مرور سیستماتیک با کیفیت بالای مطالعات مورد شاهدهی یا کوهورت؛ یعنی مطالعات مورد شاهدهی با کیفیت بالا یا مطالعات کوهورتي که ریسک تورش یا عوامل مخدوش کننده در آنها ناچیز است و به احتمال زیاد رابطه علت و معلولی را نشان می‌دهند.

II+ : مطالعات مورد شاهدهی یا کوهورتي که به خوبی هدایت شده‌اند بطوری که ریسک تورش یا عوامل مخدوش کننده در آنها کم است و به احتمال متوسط رابطه علت و معلولی را نشان می‌دهند.

I_ : مطالعات مورد شاهدهی یا کوهورتي که ریسک تورش یا عوامل مخدوش کننده در آنها زیاد است و احتمالاً رابطه علت و معلولی را نشان نمی‌دهند.

III : مطالعات غیر تحلیلی (گزارش مورد یا سری موارد)

توصیه‌های مراقبتی براساس متن شواهد شکل گرفته‌اند. رتبه بندی کیفیت متن شواهد براساس درجه بندی بررسی، ارزشیابی و بهبود توصیه‌ها (GRADE) به شرح زیر است:

کیفیت خوب (GQ) : بسیار بعید است که تحقیقات بعدی، ارزیابی و تخمین فعلی را تغییر دهد.

کیفیت متوسط (MQ) : ممکن است تحقیقات بعدی تاثیر قابل توجهی بر نظریات فعلی داشته باشد و تخمین فعلی را تغییر دهد.

کیفیت ناکافی (IQ) : بسیار محتمل است که تحقیقات آینده نظریات فعلی را تغییر دهد چون نظریات فعلی بسیار نامطمئن هستند.

توصیه‌های کلیدی مراقبت براساس GRADE به دو دسته‌اند:

توصیه‌های قوی (SR) : زمانی به کار می‌رود که اثرات مطلوب یک مداخله یا واضحاً بر اثرات نامطلوب آن برتری دارد یا ندارد.

توصیه‌های نیازمند تصمیم‌گیری شخصی (DR) : زمانی به کار می‌رود که یا به خاطر کیفیت شواهد و یا به خاطر آنکه اثرات مطلوب و نامطلوب در تعادل نزدیکی قرار دارند نتایج نامشخص ترند.

تا قبل از سال 2011، این توصیه‌ها بر مبنای میزان اهمیت کاربردی آن در فرآیند مراقبت از بیمار رتبه‌بندی می‌شد. رتبه «اهمیت در فرایند مراقبت» نشان می‌دهد که هر اقدام مراقبتی از دیدگاه صاحب‌نظران تا چه حد در بهبود معنی‌دار کیفیت مراقبت از بیمار مؤثر است. بر این اساس رتبه اهمیت دارای 3 سطح است:

سطح الف - بالاترین اهمیت

سطح ب - اهمیت متوسط

سطح ج - مرتبط اما نه اساسی

علاوه بر این هر یک از این توصیه‌ها براساس قدرت شواهد پشتیبان موجود در متون نیز در سه سطح رتبه‌بندی شده است:

- سطح I - شامل شواهدی است که بر حداقل یک کارآزمایی مورد - شاهد تصادفی شده با طراحی و اجرای مناسب یا متاآنالیزهای حاصل از اینگونه مطالعات مبتنی باشد.
 - سطح II - شامل شواهد بدست آمده از موارد ذیل است:
 - کارآزمایی‌های غیرتصادفی دارای گروه شاهد، با طراحی خوب
 - مطالعات تحلیلی هم‌گروهی (کوهورت) یا مورد - شاهدی، با طراحی خوب، ترجیحاً چند مرکزی
 - گزارش‌های مبتنی بر سری بیماران (Case Series) با یا بدون مداخله بالینی
 - سطح III - شامل شواهد به دست آمده از:
 - مطالعات توصیفی
 - گزارش‌های موردی
 - گزارش‌های حاصل از سازمانها/کمیته‌های متخصصین (مثلاً عقیده کلی اعضای پانل تدوین راهنمای الگوی ارجح طبابت و نظریات افراد هم‌سطح از خارج از گروه)
- البته در نهایت با پذیرش سیستم درجه بندی و رتبه بندی SIGN و GRADE توسط آکادمی، این رویکرد قدیمی به تدریج کنار گذاشته می‌شود.
- الگوهای ارجح طبابت بالینی با هدف ارائه راهکارهای مراقبت از بیمار با تأکید عمده بر جنبه‌های تکنیکی بنا شده است. برای به کارگیری این اطلاعات، لازم و ضروری است که توجه داشته باشیم که تعالی واقعی پزشکی تنها وقتی میسر است که این مهارت‌ها به شکلی به کار گرفته شوند که تأمین نیازهای بیمار در اولویت قرار گیرد. آکادمی چشم پزشکی آمریکا برای کمک به اعضای خود در حل مسائل مبهم در زمینه اخلاق پزشکی آمادگی دارد (آیین‌نامه اخلاقی آکادمی چشم پزشکی آمریکا).

کاتاراکت (ارزیابی اولیه و پیگیری)

شرح حال اولیه

- نشانه‌ها و شکایات بیمار
- سابقه مشکلات چشمی
- سابقه مشکلات سیستمیک
- ارزیابی وضعیت عملکرد بینایی
- داروهایی که اخیراً استفاده شده است

معاینه فیزیکی اولیه

- حدت بینایی اصلاح شده فعلی
- اندازه‌گیری BCVA (در صورت لزوم با رفرakشن)
- معاینات بخش خارجی چشم
- هم‌راستایی و حرکات چشم‌ها
- بررسی پخش نور در صورت لزوم
- واکنش و عملکرد مردمک
- اندازه‌گیری فشار داخل چشمی
- معاینه با اسلیت لامپ و انجام گونیوسکوپی
- معاینه عدسی، ماکولا، محیط شبکیه، عصب بینایی و ویتره با مردمک دیلاته
- ارزیابی جنبه‌های مرتبط شرایط طبی و جسمی بیمار

نحوه درمان

- درمان زمانی باید انجام پذیرد که عملکرد بینایی بیمار دیگر احتیاجات وی را برآورده نکند و احتمال معقولی وجود داشته باشد که انجام جراحی کاتاراکت باعث بهبود کیفیت زندگی بیمار شود.
- همچنین جراحی کاتاراکت زمانی کاربرد دارد که شواهدی از بیماری ناشی از لنز وجود داشته باشد یا در چشمی که دارای پتانسیل بینایی است، نیاز به دیدن فوندوس باشد.
- در موارد زیر جراحی نباید انجام شود:
 - در مواردی که اصلاح رفراکتیو قابل تحمل، نیازها و خواسته‌های بیمار را برآورده می‌کند.
 - در مواردی که توقع نمی‌رود که جراحی دید بیمار را بهبود بخشد و هیچ دلیل دیگری هم برای خارج کردن لنز وجود ندارد.
 - در مواردی که به علت وجود بیماری طبی یا چشمی همزمان، جراحی کاتاراکت برای بیمار بی‌خطر تلقی نشود.
 - در مواردی که امکان مراقبت‌های مناسب پس از عمل وجود نداشته باشد.
 - در مواردی که بیمار یا همراه وی امکان اعلام رضایت آگاهانه برای جراحی غیرورژانس را نداشته باشند.
- اندیکاسیون‌های جراحی برای چشم دوم مشابه چشم اول است (با در نظر گرفتن نیاز به دید دوچشمی)

- روش استاندارد درمانی در ایالات متحده، فیکوآمولسیفیکیشن با برش کوچک و کارگذاری لنز داخل چشمی تا شو (فولدبل) با استفاده از فیکوی هم محور یا دومحور است. (I+, GQ, SR)

ملاحظات قبل از عمل

- چشم پزشکی که قرار است جراحی را انجام دهد دارای مسئولیتهای زیر می باشد:
- معاینه بیمار قبل از عمل
- کسب اطمینان از ثبت صحیح نشانه ها، علائم و اندیکاسیونهای درمان
- مطلع کردن بیمار از خطرات، منافع و نتیجه و توقع قابل انتظار از جراحی، از جمله نتایج رفتاری و تجربه جراحی
- تنظیم برنامه جراحی، از جمله شامل انتخاب لنز داخل چشمی و نحوه بیهوشی
- مرور نتایج معاینات قبل از عمل و ارزیابی های تشخیصی با بیمار
- آگاه کردن بیمار از احتمال ادامه اختلال بینایی پس از عمل جراحی کاتاراکت و پتانسیل بازتوانی (III, GQ, SR)
- تنظیم برنامه های پس از جراحی و مطلع کردن بیمار از نحوه پیگیری
- پاسخ به سوالات بیمار در مورد جراحی، مراقبت ها و هزینه
- تست های آزمایشگاهی روتین قبل از عمل در کنار شرح حال و معاینه بالینی ضرورت ندارد. (I+, GQ, SR)

ارزیابی ها در پیگیری

- بیماران پرخطر باید ظرف 24 ساعت بعد از جراحی دیده شوند.
- بیماران معمولی باید ظرف 48 ساعت بعد از جراحی دیده شوند.
- ویژگی های بعدی برحسب رفرکشن، عملکرد بینایی و شرایط طبی چشم برنامه ریزی می شود.
- ضروری است که بیماران پرخطر مکرراً پیگیری شوند.
- هر معاینه پس از جراحی باید شامل موارد زیر باشد:
- شرح حال، شامل نشانه های جدید و نحوه مصرف داروهای پس از عمل
- ارزیابی عملکرد بینایی از دیدگاه بیمار
- اندازه گیری فشار داخل چشمی
- معاینه با اسلیت لامپ
- جراح چشم پزشکی باید بخشی از مراقبت های پس از عمل را که منحصر در حیطه توانایی چشم پزشکی است ارائه کند. (III, GQ, SR)

کپسولوتومی با لیزر Nd:YAG

- درمان زمانی مورد نیاز است که به علت کدورت کپسول خلفی دید بیمار در حدی مختل شده باشد که نیازهای بینایی وی برآورده نشود یا زمانی که کدورت اختلال عمده ای برای معاینه فوندوس ایجاد کند.
- باید بیمار در مورد علائم جداسدگی و تیره، پارگی ها و جداسدگی های شبکیه و نیاز فوری به معاینه در صورت رخ دادن این نشانه ها آموزش داده شود.

- تصمیم‌گیری برای کپسولوتومی باید با در نظر گرفتن منافع و خطرات جراحی لیزری انجام گیرد. کپسولوتومی لیزری نباید به منظور پیشگیری انجام گیرد (یعنی زمانی که کپسول هنوز شفاف است). برای انجام کپسولوتومی با لیزر Nd:YAG باید چشم‌کاری از التهاب باشد و لنز داخل چشمی ثابت داشته باشد. (III, GQ, SR)

بیانیه سلب مسئولیت ترجمه خلاصه توصیه‌ها

این نوشتار ترجمه‌ای است از نشریه‌ای از آکادمی چشمپزشکی آمریکا تحت عنوان "خلاصه توصیه‌ها". این ترجمه منعکس کننده روش کار فعلی در ایالات متحده آمریکا است و ممکن است بر اساس روش کار ملی تا حدی تعدیل شده باشد. آکادمی چشمپزشکی آمریکا این متن را به فارسی ترجمه نکرده است و مسئولیت هر گونه تعدیل، اشتباه، حذف و سایر خطاهای احتمالی را از خود سلب می‌نماید. آکادمی این نوشتار را صرفاً جهت مقاصد آموزشی تهیه کرده است. قرار نیست این توصیه‌ها مشخص کننده تنها روش یا بهترین روش یا اقدام در هر مورد باشند، یا جایگزین قضاوت شخصی پزشک شوند یا توصیه اختصاصی برای درمان هر مورد تلقی شوند. بیان تمامی اندیکاسیون‌ها، کنتراندیکاسیون‌ها، عوارض جانبی و جایگزین‌های موجود برای هر دارو یا روش درمانی از حوصله این نوشتار خارج است. پیش از هر اقدامی، کلیه اطلاعات و توصیه‌ها باید با اطلاعات فعلی موجود در بروشور بسته‌بندی کارخانه سازنده یا سایر منابع مستقل تطابق داده شود و در پرتو شناخت شرایط و سابقه بیمار به کار گرفته شود. آکادمی مخصوصاً در برابر هر ادعایی که ناشی از به کارگیری توصیه‌ها یا سایر اطلاعات موجود در این نوشتار باشد از خود سلب مسئولیت کرده است و مسئولیت هیچ یک از اشکال و انواع صدمات و آسیب‌های ناشی از قصور و غیره را بر عهده

Summary Benchmark Translation Disclaimer

This publication is a translation of a publication of the American Academy of Ophthalmology entitled Summary Benchmarks. This translation reflects current practice in the United States of America as of the date of its original publication by the Academy, and may include some modifications that reflect national practices. The American Academy of Ophthalmology did not translate this publication into the language used in this publication and disclaims any responsibility for any modifications, errors, omissions or other possible fault in the translation. The Academy provides this material for educational purposes only. It is not intended to represent the only or best method or procedure in every case, or to replace a physician's own judgment or give specific advice for case management. Including all indications, contraindications, side effects, and alternative agents for each drug or treatment is beyond the scope of this material. All information and recommendations should be verified, prior to use, with current information included in the manufacturers' package inserts or other independent sources, and considered in light of the patient's condition and history. The Academy specifically disclaims any and all liability for injury or other damages of any kind, from negligence or otherwise, for any and all claims that may arise from the use of any recommendations or other information contained herein.